

[Etusivu](#) > [Blogit](#) > [2022](#) > [Mihin suuntaan suomalaisaikuisten lukutaito on matkalla? – PIAAC-tutkimuksen tiedonkeruu käyntiin](#)

Mihin suuntaan suomalaisaikuisten lukutaito on matkalla? – PIAAC-tutkimuksen tiedonkeruu käyntiin

8.9.2022

Vieraskynä: Joonas Mannonen

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[Sähköposti](#)

Koulutuspoliittisissa julkaisuissa on tapana pohtia taitoja, jotka ovat tulevaisuuden kannalta kaikkein tärkeimpiä. Lähes poikkeuksetta julkaisujen listauksissa mainitaan lukutaito. Painotekniikan kehittymisen myötä lukutaidosta muodostui vähitellen kansalaistaito, joka yhä nykypäivänä katsotaan oppimisen, yhteiskuntaan osallistumisen, sivistyksen, hyvinvoinnin ja tasa-arvon perustaksi. Tänään (8.9.) vietämme lukutaidon merkityksen korostamiseksi kansainvälistä lukutaitopäivää.

Suomalaisten nuorten hyvä lukutaito on noussut PISA-tutkimuksista maailman otsikoihin ja kansalliseksi ylpeyden aiheeksi viimeisen parin vuosikymmenen ajan. Miten on aikuisten laita?

Tilastokeskus käynnisti syyskuun alussa OECD:n [Kansainvälisen aikuisten taitotutkimuksen \(PIAAC\)](#) tiedonkeruun. Tutkimus toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksen kanssa.

Tilastohaastattelijoilla on edessään mittava urakka: tavoitteena on haastatella kasvotusten yhteensä jopa 4 200 Suomessa asuvaa 16–65-vuotiasta aikuista.

Kattavuudeltaan tutkimus on ainutlaatuinen. Varttuneimmat osallistujat ovat käyneet kansakoulun ja muistavat sodanjälkeisen Suomen, kun taas nuorimmat Z-sukupolven edustajat ovat vastikään lähteneet peruskoulusta ja kasvaneet ympäristössä, joka on kielellisesti, kulttuurisesti ja teknologisesti hyvin monimuotoinen. PIAAC-tutkimus tarjoaakin mielenkiintoisen ikkunan monia erilaisia elämänpolkuja kulkeneen aikuisväestömme lukutaidon tarkasteluun.

Lukutaitoa mitataan arkisia elämäntilanteita simuloivien tehtävien avulla, jotka suoritetaan tabletilla. Tehtävien avulla selvitetään, miten hyvin aikuiset pystyvät hakemaan, ymmärtämään, arvioimaan ja hyödyntämään kirjoitettua tietoa erilaisissa arkielämän tilanteissa: töissä, vapaa-ajalla ja yhteiskuntaan osallistumisessa.

Koska yhä suurempi osa lukemisesta – liittyy se sitten tiedonhakuun, viranomaisten kanssa asiointiin tai vuorovaikutukseen – tapahtuu digitaalisissa ympäristöissä, on tabletin käyttö tutkimuksessa keskeisessä osassa. Laajalla taustakyselyllä selvitetään muun muassa lukutaidon ja koulutuksen, työn, taitojen käytön ja hyvinvoinnin välisiä yhteyksiä.

[PIAAC on toteutettu kerran aiemmin, vuosina 2011–2012.](#) Tuolloin suomalaiset aikuiset pärjäsivät kansainvälisessä vertailussa loistavasti: jopa kaksi kolmasosaa aikuisväestöstämme oli hyviä lukijoita, minkä perusteella sijoituimme 39 maan joukossa aivan kärkipäähän.

Toisaalta kymmenen vuoden takaiset tulokset tarjoilivat positiivisten uutisten ohella myös huolenaiheita. Jopa 370 000:lla Suomessa asuvalla aikuisella oli tulosten mukaan tietoyhteiskunnassa toimimisen kannalta puutteelliset taidot.

Ehkä kaikkein eniten kysymysmerkkejä herätti kuitenkin tulos, jonka mukaan nuorimman tutkimukseen osallistuneen ikäryhmän, 16–19-vuotiaiden, lukutaito oli keskimäärin heikompaa kuin 20–39-vuotiaiden.

Kun vielä vuoden 1998 [Aikuisten kansainvälisessä lukutaitotutkimuksessa](#) nuorempi ikä ennusti Suomessa aina parempaa lukutaitoa, näin ei enää vaikuttanut olevan.

Samansuuntaista signaalia ovat välittäneet myös viime vuosien PISA-tulokset, joiden mukaan heikompien lukijoiden osuus nuortemme keskuudessa on kasvanut.

Aiemmat tulokset muodostavat kiinnostavan lähtökohdan juuri alkaneelle PIAAC-tutkimuksen toiselle kierrokselle, jonka tulosten perusteella voidaan tarkastella lukutaidon kehitystä ja nykytilaa. Mihin suuntaan suomalaisaikuisten lukutaito on siis viime vuosina kehittynyt? Vastausta tähän kysymykseen joudumme odottamaan vielä loppuvuoteen 2024, jolloin tuoreen tutkimuksen tulokset julkaistaan.

Kirjoittaja työskentelee Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksessa projektitutkijana PIAAC-tutkimuksen parissa.

lukutaito

kansainvälinen aikuisten taitotutkimus

PIAAC

kansainvälinen lukutaitopäivä

Blogikirjoitukset eivät ole Tilastokeskuksen virallisia kannanottoja. Asiantuntijat kirjoittavat omista nimissään ja vastaavat kukin omista kirjoituksistaan.

Miksi tämä sisältö ei näy?

Tämä sisältö ei näy, jos olet estänyt evästeiden käytön. Jos haluat nähdä sisällön, tarkista evästeasetuksesi.

Muokkaa evästeasetuksia

Sulje

Alkuun

Facebook

Twitter

Sähköposti

Lue samasta aiheesta:
